

Kronik Spinal Kord Hasarlı Sezaryen Hastasında Anestezi Yönetimi

19. BÖLÜM

Hülya GÜNDOĞDU¹

ÖZET

Kronik spinal kord hasarlı hastaların cerrahi girişimlerinde anestezi yönetimi çok önemlidir. Anestezi altında ve cerrahi işlem sırasında otonomik hiperrefleksi, şiddetli hipotansiyon, ciddi aritmiler, kardiyak arrest gibi komplikasyonlar gelişebilir. Bu hastalarda otonomik hiperrefleksi oldukça inatçı ve anesteziyelere yanıt vermeyebilir. Ameliyatın kendisi bile durumu tetikleyebilir. Bu gebelerde ağırlaşmış komplikasyonlar görülmektedir. Azalmış solunum rezervi ve baskılanmış öksürük refleksi gelişebilmektedir. İnterkostal kas hasarı gelişmişse ve abdominal kas fonksiyonu bozulmuşsa pnömoni ve atelektazi ile karşılaşılabilir. Anemi ve derin ven trombozu olabilir. İdrar yolu enfeksiyonları, proteinüri, böbrek yetersizliği görülebilir. Dermatolojik olarak uzun süreli yatmalara bağlı dekübitis ülserleri görülebilir ve bozulmuş termoregülasyonla karşılaşılabilir. Kas gevşeticilere karşı artmış bir hassasiyet nedeniyle gelişen hiperkalemi de anesteziyi ilgilendiren diğer bir problemidir. Bu olgu sunumunda kronik spinal kord hasarlı hastada sezaryen anestezisi yönetiminden bahsedilcektir (1,2).

OLGU

Preoperatif dönem

Hastamız 32 yaşında, 80 kg ağırlığında, 4 sene önce yüksekte düşme sonrası, C5- C6 fraktürü nedeniyle spinal kord hasarı ve parapleji gelişmiş. Daha öncesinde 2 tane canlı doğumu mevcut. Hasta paraplejik halde iken gebe kalmış ve gebeliği 30. haftaya geldiğinde kontrol amacıyla geldiği hastanemiz kadın hastalıkları ve doğum kliniği yüksek riskli gebelik bölümünde yatırılmıştır. Hastada alt ekstremitede istemli hareket yok, her iki üst ekstremitede ekstansiyon ve 4/5 motor kuvvette olduğu nörolojik muayene ile tespit edilmiştir. Hasta bebek

¹ Uzm. Dr., Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği, drhulyagundogdu.hlgnd@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Schonwald G, Fish KJ, Perlash I. Cardiovascular complications during anesthesia in chronic spinal cord injured patients. *Anesthesiology*. 1981 Nov;55(5):550-8. doi: 10.1097/0000542-198111000-00013.
2. Desmond J. Paraplegia: problems confronting the anaesthesiologist. *Can Anaesth Soc J*. 1970 Sep;17(5):435-51. doi: 10.1007/BF03004792.
3. Head H, Riddoch G. The automatic bladder, excessive sweating and some other reflex conditions, in gross injuries of the spinal cord. *Brain* 1917; **40**: 188- 263.
4. Colachis SC 3rd. Autonomic hyperreflexia with spinal cord injury. *J Am Paraplegia Soc*. 1992 Jul;15(3):171-86. doi: 10.1080/01952307.1992.11735871.
5. Lindan R, Joiner E, Freehafer AA, Hazel C. Incidence and clinical features of autonomic dysreflexia in patients with spinal cord injury. *Paraplegia*. 1980 Oct;18(5):285-92. doi: 10.1038/sc.1980.51.
6. Kurnick NB. Autonomic hyperreflexia and its control in patients with spinal cord lesions. *Ann Intern Med*. 1956 Apr;44(4):678-86. doi: 10.7326/0003-4819-44-4-678.
7. Fraser A, Edmonds-Seal J. Spinal cord injuries. A review of the problems facing the anaesthetist. *Anaesthesia*. 1982 Nov;37(11):1084-98. doi: 10.1111/j.1365-2044.1982.tb01752.x.
8. Krassioukov AV, Weaver LC. Reflex and morphological changes in spinal preganglionic neurons after cord injury in rats. *Clin Exp Hypertens*. 1995 Jan-Feb;17(1-2):361-73. doi: 10.3109/10641969509087077.
9. Krassioukov AV, Weaver LC. Episodic hypertension due to autonomic dysreflexia in acute and chronic spinal cord-injured rats. *Am J Physiol*. 1995 May;268(5 Pt 2):H2077-83. doi: 10.1152/ajpheart.1995.268.5.H2077.
10. Crosby E, St-Jean B, Reid D, Elliott RD. Obstetrical anaesthesia and analgesia in chronic spinal cord-injured women. *Can J Anaesth*. 1992 May;39(5 Pt 1):487-94. doi: 10.1007/BF03008714.
11. *National Spinal Injuries Centre Senior House Officers Handbook*. February 1997.
12. Westgren N, Hultling C, Levi R, Westgren M. Pregnancy and delivery in women with a traumatic spinal cord injury in Sweden, 1980-1991. *Obstet Gynecol*. 1993 Jun;81(6):926-30.
13. Owen MD, Stiles MM, Opper SE, McNitt JD, Fibuch EE. Autonomic hyperreflexia in a pregnant paraplegic patient. Case report. *Reg Anesth*. 1994 Nov-Dec;19(6):415-7.
14. Jeong S, Lee J, Do SH, Hwang JW, Ryu J. Labor analgesia and anesthetic management during emergency cesarean section of parturient with spinal cord injury (SCI). *Korean J Anesthesiol*. 2013 Dec;65(6 Suppl):S95-6. doi: 10.4097/kjae.2013.65.6S.S95.
15. Lambert DH, Deane RS, Mazuzan JE Jr. Anesthesia and the control of blood pressure in patients with spinal cord injury. *Anesth Analg*. 1982 Apr;61(4):344-8.
16. Quimby CW Jr, Williams RN, Greifenstein FE. Anesthetic problems of the acute quadriplegic patient. *Anesth Analg*. 1973 May-Jun;52(3):333-40.
17. Douglas G. Martz, Jr., David L. Schreibmon, M.D. *Neurological Diseases* (in : Jordan Katz. M.D. ed.) *Anesthesia and Uncommon Diseases*. S:575, Philadelphia 1990.